

Gazeta Nowska

Abonament miesięczny w ekspedycji 90 groszy, z opłatą pocztową 98 groszy. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie lub tem podobnych nie przewidzianych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Od ogłoszeń pobiera się za 1-lam. wiersz 15 groszy. Reklamy przed dziełem ogłoszeń wiersz 35 groszy. — „Gazeta Nowska” wychodzi 1 raz tygodniowo a mianowicie w piątek. — Wydawca, drukiem i nakładem Władysława Wesółskiego w Nowem (Pomorze). Prenumerata płatna z góry. Ogłoszenia płatne natychm. Za redakcją odpow. Władysław Wesółski, Nowe

Nr. 44.

Nowe, sobota 29 października 1927 r.

Rok IV.

Niebezpieczeństwa nadmiernego bogactwa.

(Ostrzeżenia ekonomistów amerykańskich).

„Le mieux est l'ennemi du bien“, „Surtout pas trop de zèle!“, etc., etc. — język francuski posiada cały szereg takich przysłów i popularnych powiedzeń, głoszących pochwałę mądre pojętego umiaru w każdej dziedzinie systematycznej pracy twórczej a stanowiącego, zdaniem wielkiego Pascala jeden z niezbędnych warunków jej produktywności.

Dobrobyt ekonomiczny Stanów Zjednoczonych rozwinał się w zawrotnie szybkim tempie, i dlatego na tak jasnym dotychczas horyzoncie amerykańskiego życia gospodarczego poczynają dziś ukazywać się już pierwsze chmury. Uczeni teoretycy i doświadczeni praktycy z wyraźnym niepokojem badają pewne objawy symptomatyczne w zakresie stosunków finansowych oraz przemysłowych, widzą w nich bowiem zapowiedź możliwego, a nawet prawdopodobnego przesilenia o charakterze bardzo gwałtownym. Kraj coraz większy wysiłek czynić musi, by strawić olbrzymie zapasy złota i niemniejsze ilości towarów, wyrabianych masowo naskutek nadmiernej obfitości kapitału. Stale wzrastająca dysproporcja zauważa się dając nietylko pomiędzy podażą fabrykantów a popytem na nie, lecz i pomiędzy wzrostem produkcji a zapotrzebowaniem sił roboczych. Groźba utraty równowagi ekonomicznej łączy się z niebezpieczeństwem komplikacji społecznych. Wystarczy przytoczyć kilka zasadniczych danych statystycznych, by zdać sobie dokładnie sprawę z ewentualnych konsekwencji takiego stanu rzeczy. A więc, wszystkie zakłady przemysłowe Stanów Zjednoczonych wyrzuciły na rynek roku ubiegłego o 75 proc. więcej towarów, aniżeli w r. 1914-ym, liczba natomiast robotników, w tych wytwornicach zatrudnionych, zwiększyła się zaledwie o 3.5 proc., czyli wydajność ich pracy wzmożła się, dzięki znacznym udoskonaleniom technicznym, przeciętnie o 54 proc. w porównaniu z okresem przedwojennym. Jeśli zestawić zaś r. 1926 z 1919, wówczas objaw ten występuje w jaskrawszym jeszcze świetle, a mianowicie: produkcja wykazuje więcej 25 proc., podczas gdy redukcja sił roboczych dochodzi do 16 proc.! Oczywiście ta 41 proc. zwyżka intensywności pracy osiągnięta została jedynie dzięki kolosalnym postępom maszynizmu, wielolajowego w życiu fabrycznym hasła taylorystyczne. Legiciznie rozumując, można byłoby przypuszczać, że sytuacja klasy pracującej polepszyła się w tym przynajmniej sensie, iż stawki płacy uległy odpowiedniemu wzrostowi. O takiej kompensacie niema wszakże mowy, zarobki bowiem w przeciągu ostatnich 12 lat zwiększyły się przeciętnie o... 6 proc.!

Należy przeto mieć na względzie, jak słusznie zauważa poważne czasopismo fachowe — nowojerski „Annalist“, nadmiar płynnej gotówki w połączeniu z nadmiarem produkcji przemysłowej, gorączkowo zabiegających o rozszerzenie rynku zbytu, nie mogącego już dziś sprostać istotnym potrzebom ani finansistów ani fabrykantów. Konkurencja na terenie krajowym staje się z dniem każdym bardziej ostra, przyczem punkt ciężkości przenosi się na kalkulację kosztów wyrobu... W pierwszej mierze odbić się to musi ujemnie na położeniu materialnym sfer robotniczych. „American Federation of labor“ przewiduje

w niedalekiej przyszłości ciężki kryzys na rynku pracy, zmniejszenie stawek zarobkowych, zwalnianie robotników w fabrykach, lokauty na zmianę ze strajkami, słowem walkę klasową w całej jej bezpardonowej zaciętości.

Podzielają prawdopodobnie te wielce niepokojące poglądy również i sami pracownicy, którzy, chcąc uniknąć tak groźnych komplikacji, usiłują zdobyć dla amerykańskich towarów zagranicznych odbiorców. Polityka konsekwentnie przeprowadzonego, klasycznego już dziś dumpingu zyskuje coraz więcej i coraz gorętszych zwolenników w Stanach Zjednoczonych. Produktami, wyrabianymi serjami na wzór samochodów Forda, ofiarowanymi po wyjątkowo niskich cenach, sprzedawanymi na długoterminowy kredyt, należycie zagwarantowany, takimi towarami ma być zalana Europa. Na pomoc przemysłowcom pośpieszą wtedy i finansisci, udzielając amerykańskich pożyczek temu tylko, kto jednocześnie zgodzi się zapewnić odpowiednie ulgi wwozowe amerykańskim wyrobom... Bezcelowem byłoby się ludzi: rozgorzeje wówczas pomiędzy Starym a Nowym Kontynentem wojna straszliwa, choć ani na białą ani na palną broń toczona. Gdyż do ostatniego tehu ekonomicznego walczyć o byt będą już nie poszczególne jednostki i nawet nie oddzielne narody, lecz całe części świata. A powód? Ameryka posiada zbyt wiele złota, produkuje zbyt wiele towarów.

Międzynarodowe kwestje finansowe.

Pisma angielskie doniosły w tych dniach o mianowaniu przez „Bank of England“ doradcy finansowego, wybranego z pośród najbardziej znanych bankowych fachowców amerykańskich. Nadto ogłoszono, że obok amerykańskiego eksperta, powołani będą jeszcze dwaj: francuski i niemiecki. Co więcej, za przykładem Bank of England pójść mają niewątpliwie: Banque de France oraz Reichsbank. Bank Stanów Zjednoczonych, Federal Reserve Bank już ze swojej strony powołał eksperta z pośród funkcjonariuszów Bank of England. Fakty te wskazują niewątpliwie na dążenie do sfederowania się banków Stanów Zjednoczonych, Anglii, Francji i Niemiec, a w każdym razie na nie ulegający wątpliwości zamiar stałej współpracy. Wielkie kredyty, przyznawane przez finansistów amerykańskich rozmaitym krajom, przeważnie europejskim, wywołują dwa problemy: wypełnienia zobowiązań, zaciągniętych przez te kraje kształtowanie się wzajemnych stosunków ekonomicznych przez przekazywanie sobie mnóstwa interesów i kwot amortyzacyjnych. Zagadnienie wypełniania zaciągniętych zobowiązań, wzajemnego przekazywania interesów oraz płacenia długów reperacyjnych przez Niemcy a także spłacania rocznych rat z tytułu wzajemnych należności byłych aliantów: Anglii, Francji, Włoch i drobniejszych państw — sprawiają, że Stany Zjednoczone zniewolone są do popierania polityki udzielania pożyczek zagranicy celem najsprawniejszego rozwiązania wszystkich tych problemów, które w pierwszym rzędzie ich właśnie dotyczą. Dokonane w Stanach Zjednoczonych obniżenie stopy dyskonta z 4 na 3 i pół % wymowniejsze potwierdza tendencję tych, którzy stoją na czele zarządzania finansami Stanów, do kontynuowania polityki udzielania w szerokim zakresie pożyczek zagranicy. Stąd też powstała

inicjatywa, która wyszła od Stanów Zjednoczonych sfederowania działalności banków poszczególnych państw drogą powoływania do współpracy zagranicznych ekspertów w roli doradców. Ta międzynarodowa współpraca finansowa i specjalnie bankowa może okazać się bardzo doniosłą w swoich skutkach i dlatego zrozumiałe budzi zainteresowanie.

C.

ZNACZENIE POŻYCZKI DLA KUPIECTWA.

Kwestja polskiej pożyczki zagranicznej stała się od pewnego czasu osiá powszechnego zainteresowania, centralnem zagadnieniem, absorbującym w sposób dominujący umysł w Polsce. Społeczeństwo nasze uległo pewnego rodzaju zbiorowej sugestji, iż bez pożyczki zagranicznej niepewną stać się może już najbliższa przyszłość gospodarza Polski, że pożyczka ta decydować będzie już o najbliższych losach Państwa. Wytworzyło to w okresie finalizowania rokowań niebezpieczny stan nerwowego zaniepokojenia i podniecenia opinii publicznej. Wywołany przytem nastrój niepewności i wyczekiwanie dał się ostatnio wyraźnie odczuwać w naszych stosunkach gospodarczych nietylko wewnętrznych, ale i zewnętrznych. W tych warunkach niedojście do skutku dla tych czy innych względów pożyczki groziło spowodowaniem powszechnej depresji i zwątpienia, wiemy zaś ze smutnego doświadczenia lat ubiegłych, jak tego rodzaju czynnik psychiczny deprymująco oddziaływa na nasze życie gospodarcze.

To też oceniając znaczenie zawartej pożyczki stabilizacyjnej — muszę przedewszystkiem podkreślić jej ogromne znaczenie moralne. Ostateczne sfinalizowanie długotrwałych rokowań przyniosło w opinii publicznej powszechne odprężenie w sensie pozytywnym i stało się najpoważniejszym czynnikiem, gruntującym w nas wiarę we własne siły gospodarcze, w możliwość realnej przyszłości gospodarczej kraju.

Co się tyczy materialnego znaczenia pożyczki dla naszego gospodarstwa narodowego, to — poza jej głównym bezpośrednim celem, jakim jest stworzenie trwałego fundamentu stabilizacyjnego złotego — rozróżniłbym dwojakiego rodzaju skutki tej pożyczki.

Pierwsze wynikają z faktu, że na terenie międzynarodowej polityki finansowej osiągnięto sukces, warunkujący likwidację dotychczasowej izolacji kredytowej Polski. Wyrazi się to przedewszystkiem w znacznym, choć niewątpliwie stopniowym wpływie prywatnych kredytów inwestycyjnych i towarowych. Ostróżne i wyłącznie produkcyjne wykorzystanie tych kredytów powinno warunkować prawidłowy rozwój naszego gospodarstwa narodowego i stworzyć podstawy dla normalnego narastania kapitałów własnych.

Po drugie korzyści doraźne pożyczki wynikać będą w pierwszym rzędzie ze zwiększenia zdolności emisyjnej Banku Polskiego — zwiększenia poważnego, bo opartego na przepływie walut obcych z pożyczki, na przeszacowaniu dotychczasowego pokrycia emisji wskutek prawnej dewaluacji złotego, oraz na powiększeniu kapitału zakładowego Banku. Oddziała to niewątpliwie na znaczne odprężenie rynku pieniężnego w sensie potaniaenia wewnętrznych kredytów, w czem handel jest bodaj najbardziej zainteresowany.

Również pierwszorzędne znaczenie dla rozwoju naszych stosunków handlowych będą miały kredyty towarowe, z których handel przedewszystkiem korzystać będzie, a które dotychczas stanowiły w naszych warunkach główne, jeżeli nie jedyne, źródło kredytowania procesu wymiany.

Podkreślić pragnę jednak, że kupiectwo polskie widzi swój bezpośredni interes, wynikający z zawarcia umowy pożyczkowej, przedewszystkiem w trwałem ustabilizowaniu waluty, co stworzy stałą podstawę kalkulacyjną w procesie wymiany, jak również w spodziewanem podniesieniu zdolności konsumpcyjnej ludności, jako wyniku dopływu na rynek polski kredytów inwestycyjnych. Należy wszakże stwierdzić, iż dla faktycznie trwałego i mocnego ustabilizowania waluty nie wystarcza prawna jej stabilizacja, a nawet choćby dużo większe rezerwy kruszcowe i walutowe Banku Emisyjnego niż te, które posiadamy. Warunkiem decydującym jest w tym względzie trwałe wyrównanie siły nabywczej złotego na ryn-

kach krajowych i zagranicznych, uwarunkowane odpowiednią stabilizacją poziomu cen wewnętrznych. Tęgo rodzaju prawidłowe kształtowanie się cen zależy całkowicie od odpowiedniego obniżenia kosztów wymiany i produkcji, niemożliwego do osiągnięcia bez zasilenia handlu tańszym kredytem, wstrzymania dalszej rozbudowy świadczeń socjalnych i zreformowania dotychczasowego systemu podatkowego.

W przedstawionych warunkach kupiectwo polskie będzie śledzić z najwyższym zainteresowaniem realizację uzyskanej pożyczki stabilizacyjnej oraz jej skutki w dziedzinie finansowej i gospodarczej.

Obiektywnie i trzeźwo oceniając znaczenie tej pożyczki dla kraju, uznać należy — bez względu nawet na jej warunki i formę, które mogłyby zresztą wywołać niejedno zastrzeżenie i niejedną krytykę — iż samo dojsie do skutku tego typu pożyczki zagranicznej musi być uznane za fakt zasadniczy, niewątpliwie dodatniego znaczenia. Społeczeństwo polskie dało najlepszy wyraz temu przeświadczeniu przez chęć i gorliwe wzięcie udziału w subskrypcji polskiej transzy naszej pożyczki zagranicznej.

Józef Jakubowski
Dyrektor Stowarzyszenia Kupców Polskich w Warszawie.

Rozmaitości.

JAKAJĄCY SIĘ NIEBOSZCZYK.

Przed kilku dniami utonął w czasie kąpeli burmistrz małej miejsciny na Morawach. Ciało jego nie zostało odnalezione. Ponieważ był on postacią, cieszącą się ogólnym poważaniem uchwalono na posiedzeniu rady miejskiej poczynić odpowiednie starania celem znalezienia jego zwłok. Podano do pism ogłoszenie następującej treści. „Wszystkie miejscowości, położone nad brzegami Waagi, proszone są o doniesienie nam w razie odnalezienia ciała naszego czcigodnego burmistrza Ondertsche, który utonął w czasie kąpeli. Znakiem szczególnym naszego burmistrza było to, że się jaka!”

HYGIENICZNE KARTY DO GRY.

W kawiarniach wiedeńskich ukazały się po raz pierwszy nowe karty do gry, wyrabiane ze specjalnej masy aluminiowo-celluloidowej. Mają one znaczną przewagę nad papierowymi, są bowiem o wiele sztywniejsze, trwalsze i dają się łatwo myć. Z wynalazku są podobno niezadowoleni szulerzy zawodowi, gdyż nie udało im się jeszcze wpaść na pomysł „znaczenia” ich.

MORDERCA Z LITOŚCI.

Trybunał w Los Angeles rozpatrywać będzie niedługo sprawę Dra. Karola von Engela, 72 letniego lekarza niemieckiego, oskarżonego o zabicie żony, której pragnął on w ten radykalny sposób zaoszczędzić straszliwych męk, grozących jej wskutek nieuniknionego paralizu. W toku dochodzenia śledczego wykryło się, iż tenże sam dr. von Engel już przed blisko pół wiekiem stawał przed sądami berlińskimi pod zarzutem zgładzenia z litości całego szeregu swoich pacjentów, cierpiących na bolesne choroby chroniczne.

40 DOLARÓW ZA WYRAZ.

Sprzedaz książek pod tytułem: „We” (My) Lindbergha postępuje w tak zawrotnym szybkim tempie, iż dziś już autor jej zainkasował, jako honorarium 2.000.000 dolarów! Ponieważ zaś obliczono, że w całym tonie znajduje się 50000 wyrazów, przeto napisanie każdego z nich przyniosło mu 40 dolarów dochodu.

STAN ZDROWOTNY STUDENTÓW SOWIECKICH
Ze sprawozdania, ogłoszonego przez Centralne Biuro, związku studentów proletariackich i zamieszczonego w „Raboczej Gazecie”, okazuje się iż ilość chorych na gruźlicę, niedokrwistość, neurastenję, etc. jest przerażająco wielka. Z ankiety, przeprowadzonej wśród słuchaczy uniwersytetu tńskiego wynika, iż na pierwszym kursie zarejestrowano 15 proc. chorych, na drugim już — 70 proc, a na trzecim — aż 84 proc. Oczywiście, iż nieliczny tylko odsetek jest w stanie chodzić w tych warunkach na wykłady, i dlatego daje się zauważyć masowa ucieczka z wyższych zakładów naukowych.

RÓZWÓJ BERLINA.

Niemieckie pisma z dumą podają rezultaty ostatnich obliczeń statystycznych, które stawiają Berlin pod względem wielkości na trzecim miejscu, czyli natychmiast po New Yorku i Londynie, a przed Paryżem. Oto kilka ważniejszych cyfr: miasto posiada 6.000 ulic, 445 mostów, 90.000 domów, 1.500.000 mieszkań i 518 hektarów ogrodów. Ludność składa się z 3.000.000 protestantów, 400.000 katolików oraz 172.000 żydów. W przeciągu roku ubiegłego zawarto ogółem 32.000 związków małżeńskich, dzieci, poniżej roku, liczy Berlin przeszło 38.000.

NIEDŹWIEDZIE W POBLIŻU LENINGRADU.

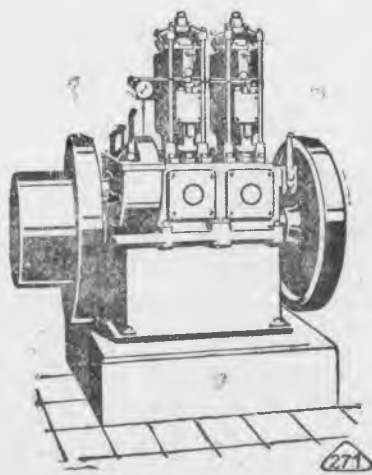
„Krasnaja Gazeta” donosi, że w okolicach Nazji (70 km. od Leningradu) pojawiły się w dużej ilości niedźwiedzie. Są one tak wygłodzone, iż w biały dzień wychodzą z lasu na plant kolejowy, a z obór włościńskich, położonych w okręgu Putiłowskim, porwały w przeciągu kilku dni 5 krów, nie licząc pomniejszych zwierząt domowych.

JAKIE JEST NAJLEPSZE OŚWIETLENIE PRZY PRACY?

Iluz ludzi, zmuszonych do pracy wieczornej zastanawiało się nad tem pytaniem, nie licząc już całej armji szwaczek, stenotypistek, pracujących w lokalach niezawsze dostatecznie oświetlonych? Oliwne lampki naszych prababek — które niewątpliwie — miały swoje dobre strony są już dzisiaj nieznane, naftę spotyka się coraz rzadziej, gazu unikamy z powodu gorąca i zapachu, jakie wydziela. Pozostaje więc tylko lampy elektryczne. Nowoczesne biura zaopatrzone są cprawda w różne skomplikowane aparaty, ilość jednak wydzielanego światła ma zwykle zasadniczą przewagę nad jego jakością. Pomyślmy tutaj o oświetleniu domowym, prywatnym. Posiadamy trzy rodzaje lamp: lampy o włóknach węglowych, dziś już rzadkie i drogie. Lampy o drutach metalowych, jednowatowe i wreszcie t. zw. „półwatowe”, najdroższe, ale oszczędzające 40 do 50 proc. prądu. Jaki wpływ mają te lampy na oczy? Żarówka węglowa, bogata w promienie infra-czerwone, wydziela światło, zabarwione na żółto i czerwono. Jest to lampa idealna dla fotografii; w życiu praktycznym, nadmiar promieni infra-czerwonych wywołuje ból głowy, rozgrzanie i łzawienie oczu. Lampa „półwatowa” daje efekt wprost przeciwny i oślepia blaskiem ultra-fioletowych promieni. Przedmioty, oglądane w tem świetle wydają się spowite w białą mgłę. Niektóre przedmioty, a w szczególności biały papier, odbijają w sposób jaskrawo to światło, które nadaje się conajwyżej do oświetlenia bocznego (indirect). Pozostaje więc lampa jednowatowa, która polecana jest ogólnie dla użytku domowego. Światło jej zawiera równą ilość promieni infra-czerwonych i ultra-fioletowych i łagodne jest dla oka.

UROCZYSTE SPRAWDZANIE MIARY I WAGI.

Nie jak Olimpiady co 4 lata, ale co 6 lat zwoływana jest do Paryża „Międzynarodowa Konferencja Miar i Wagi”. Tegoroczne obrady jej zgromadziły najwybitniejszych uczonych i matematyków świata pod przewodnictwem sławy francuskiej Bigourdana. Koincydują z 50-leciem istnienia Międzynarodowego Biura Wagi i Miar. Dyrektor Biura tego, którego siedzibą jest Sevre, przygotował na tegoroczną międzynarodową konferencję monografię Biura i jego działalności. Punktem kulminacyjnym obrad było wyjęcie z bezpiecznego przechowania i wystawienie na użytek członków Konferencji wzoru metra, słynnego metra sztandarowego, zrobionego z platyny, jako najbardziej stałego metalu, najmniej ulegającego kurczeniu się i zmianom pod wpływem powietrza. Uroczystość wyjęcia tego metra z jego schronienia w safesie odbyła się, jak co 6 lat, z wielkim ceremonjałem. Członkowie konferencji przeszli 3 piętra na dół do podziemi, w których mieści się safe. Ażeby dotrzeć do niego, musieli przejść przez pięć ciężkich drzwi, zamkniętych na 3 wielkie zamki — wszystko to, oczywiście, celem zabezpieczenia cennego metalu od złodziei. Każdy z członków Konferencji przywozi, jako przedstawiciel poszczególnego kraju metr sztandarowy swojej ojczyzny i wszystkie te wzory metrów narodowych porównywane są z platynowym metrem międzynarodowym, od którego nie mogą różnić się więcej, niż o parę stutysięcznych części milimetra. W tym samym safesie, obok platynowego metra, złożone są też cztery, również platynowe wzory kilogramów. Ponieważ najlepsze tarcie mogłoby zmienić wagę tych kilogramów, pierwszy z nich wyjmowany jest na widok publiczny raz na 10 lat celem porównania jego wagi z wagą międzynarodowego sztandarowego kilograma,zymanego na górze w lokalu biura. Drugi ma być wyjmowany tylko co 100 lat dla porównania go z pierwszym, trzeci raz na 1000 lat.

Ten silnik

jest odpowiednią dla W. Panów siłą napędową, gdyż obsługa jego jest prosta, a koszt utrzymania w ruchu wynoszą bardzo mało.

Żądajcie Panowie dziś jeszcze prospektów oraz oferty od

Motoren-Werke Mannheim T.A.

dawn. Benz, oddz. budowy siln. stałych

Biurow sprzedaży

Gdańsk, Pfefferstadt Nr. 71.

Obwieszczenie.

Na zasadzie § 7 rozp. Rady Ministr. z dnia 10. II. r. b. Dz. Ust. 18 poz. 101 uchwalono następujące ceny za mięso i jego przetwory oraz chleb i bułki za 1 kg.

Chleb 65 proc. wym.	0,62 zł
Bułka za 45 gram.	0,05 „
Mięso wołowe z kością	2,60—2,80 „
Mięso wołowe bez kości	3,20—3,40 „
Łój wołowy top.	3,60—4,00 „
Mięso wieprzowe wsz. gat.	3,60 „
Słonina świeża	4,00 „
Słonina wędzona	4,80 „
Smalec wieprzowy	5,20—5,60 „
Cielęcina I	2,60—2,80 „
Cielęcina II	2,40 „
Skopowina	2,60—2,80 „
Mięso wieprz. siek.	3,60 „
Kaszówka	1,20 „
Krwawa	1,80 „
Wątrobianka I	4,00 „
Wątrobianka II	1,80 „
Mięsna I	4,00 „
Mięsna II	2,40—2,60 „
Salceson	4,00 „
Kiełbasa	4,20—4,40 „
Metka	4,20—4,40 „

Ceny powyższe obowiązują od dnia 19-go października 1927 r.

Nowe, dnia 25 października 1927 r.

Magistrat
Jabłoński
burmistrz.

Licytacja przymusowa.

W sobotę, dnia 29 października 1927 r. o godz. 10-tej przed poł. sprzedawac będę w drodze przymusowego przetargu najwięcej dającemu za natychmiastową zapłatę

1 motorówkę motor Dynabuto Nr. 4593 G.
Dynamo Bosch Nr. 1 482 177]

przy Wiśle w Nowem (przystanek parowców)

Chojnecki

komornik sądowy w Nowem.

Żądajcie wszędzie
Wodę do ust
ANGELUS

GŁUCHOTA ULECZALNA!

Fenomenalny wynalazek „EUFONJA” zademonstrowany specjalistom. — Słami się w domu wyleczyście z przytępnionego słuchu, szumu i cieknięcia z uszów. — Liczne podziękowania.

Pouczającą broszurę wysyła bezpłatnie na żądanie

„Eufonja”

Liszki koło Krakowa.

Wielki wybór, zatem tani!

Kwitnące kwiaty w doniczkach. Piękny układ kwiatów i bukiety.

B. Wollenweber, Kończyce.

Na mojej od p. Wehrmeistra wydzierżawionej roli sypię stale

† truciznę †

Emil Weber.

Streue auf meinen Wehrmeister'schen Pachtlande-reien dauernd

† Gift! †

Emil Weber.

Zgubiłem

papiery wojskowe.

Roman Przysocki
Nowe.

Umieblowany

pokój

do wynajęcia. Zgłoszenia przyjmuje ekap.

Niniejszem ogłaszam, że zgubiłem mój

wykaz osobisty i wykaz broni palnej.

Albert Krause, Nowe.

Wykazy

młodocianych

poleca

W. Wesołowski.

NASZ DODATEK ILUSTROWANY

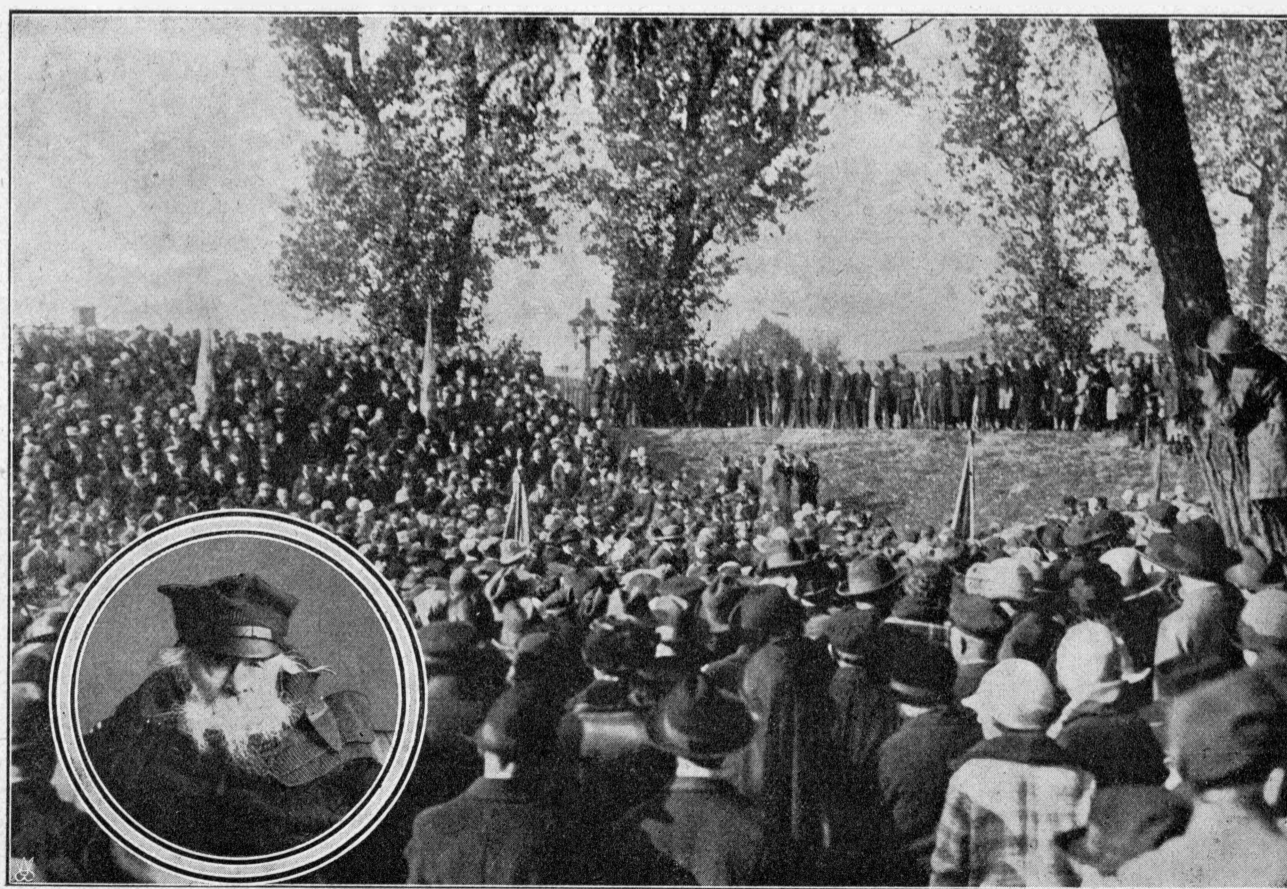
NIEDZIELA, 30 PAŹDZIERNIKA 1927 r.

Serce Tadeusza Kościuszki przeniesione z Raperswilu do Warszawy

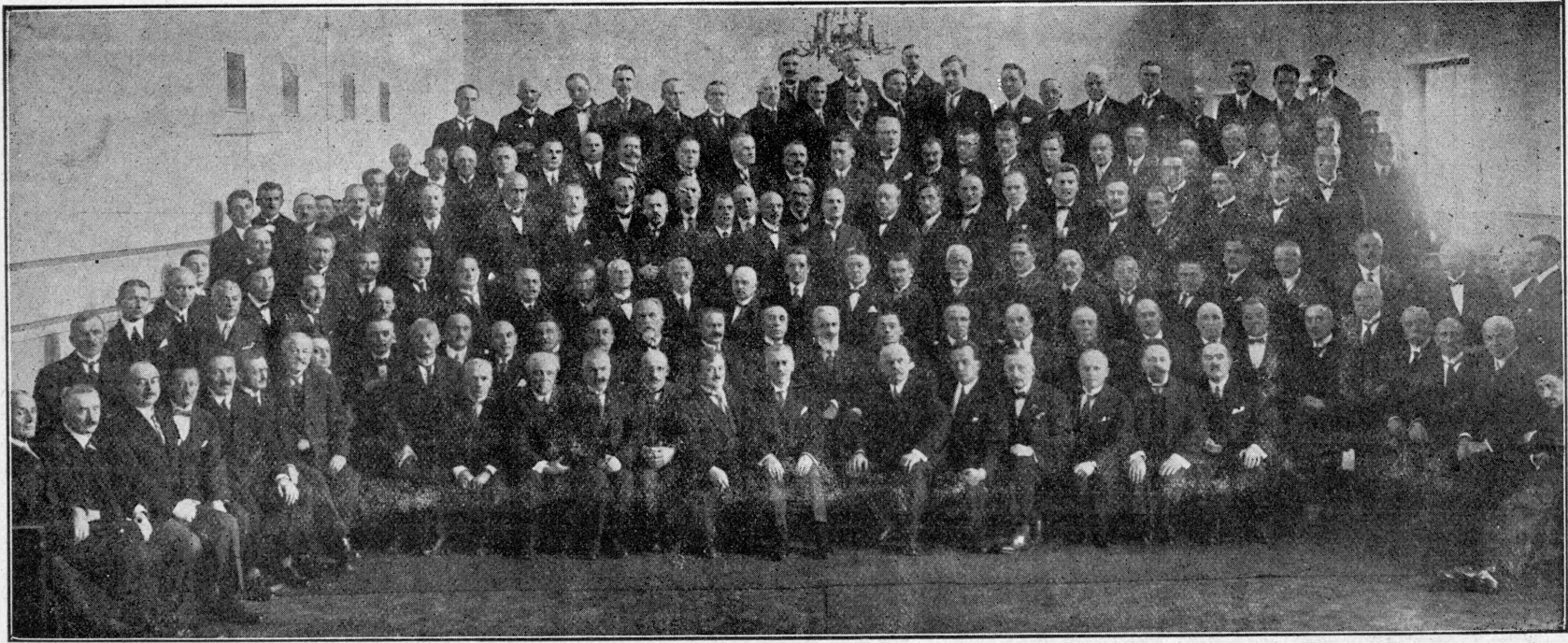

Od lewej. Na placu Zamkowym w Warszawie na tle kolumny Zygmunta III. Oddział szwoleżerów eskortuje powóz, w którym znajduje się urna z sercem Kościuszki. Asystują 4 oficerowie, w tym 2 Polaków i 2 Szwajcarów. Od prawej. Urna z sercem Kościuszki w Kaplicy Zamkowej.

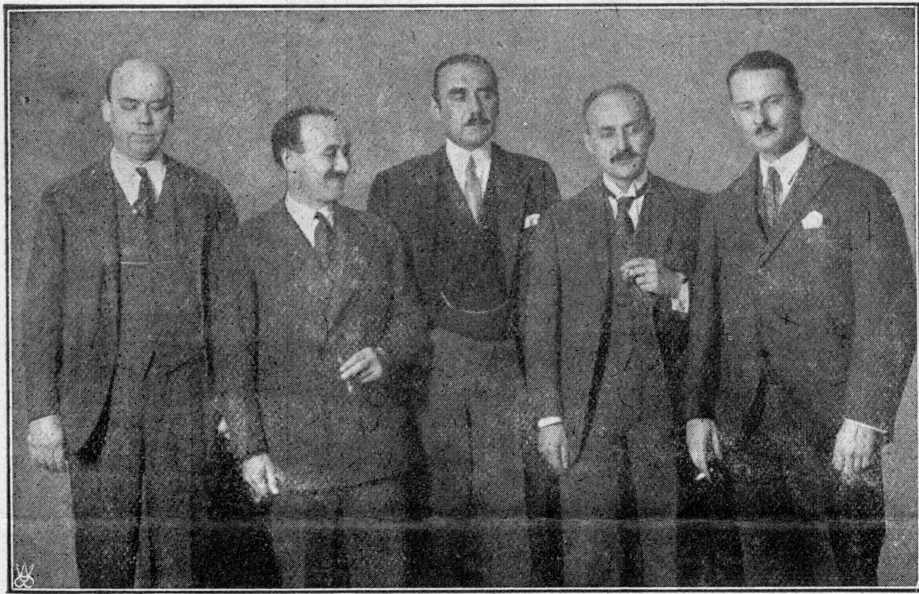
Warszawa ku czci gen. Sowińskiego

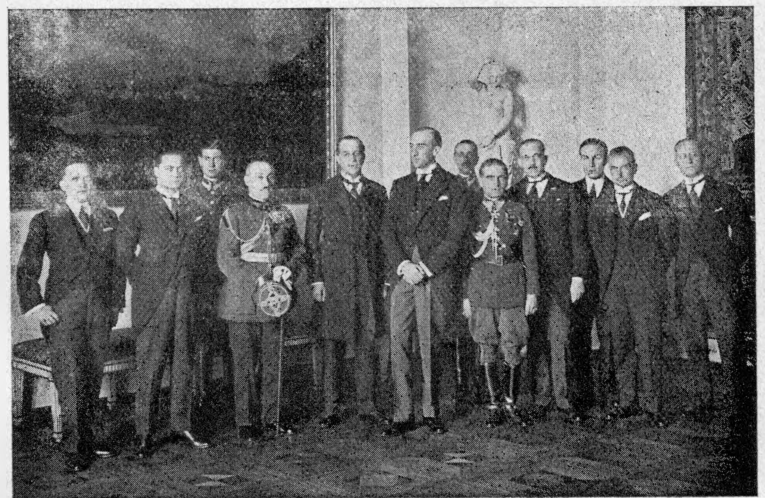
Dnia 16 b. m. odbyła się na Woli na historycznych szanłcach u Mickiewiczowskiej reduty „Ordon” manifestacja Warszawy ku czci generała Sowińskiego. W manifestacji wzięło udział około 10.000 osób. Stoją prezydent miasta p. Słomiński, komisarz Rządu Jaroszewicz, przemawia inicjator uroczystości p. Grzegorz Ciepliński. Na uroczystościach ku czci generała Sowińskiego był też obecny jedyny żyjący jeszcze obrońca reduty, 123 lat liczący ordynans generała, Michał Szurmiński.

W Warszawie w sadzie Okręgowym odbył się obchód dziesięciolecia istnienia sądownictwa polskiego. Wzięli w nim udział minister sprawiedliwości Meysztowicz, vice-ministrowie Car, Siennicki, prezes najwyższej izby kontroli państwa, sędziowie, prokuratorowie, reprezentacja rady adwokackiej i t. d.

Finansiści amerykańscy pp. Monet i Fischer po podpisaniu umowy pożyczki opuszczają Warszawę. Odjeżdżających żegnał między innymi vice-prezes Banku Polskiego p. Młynarski.

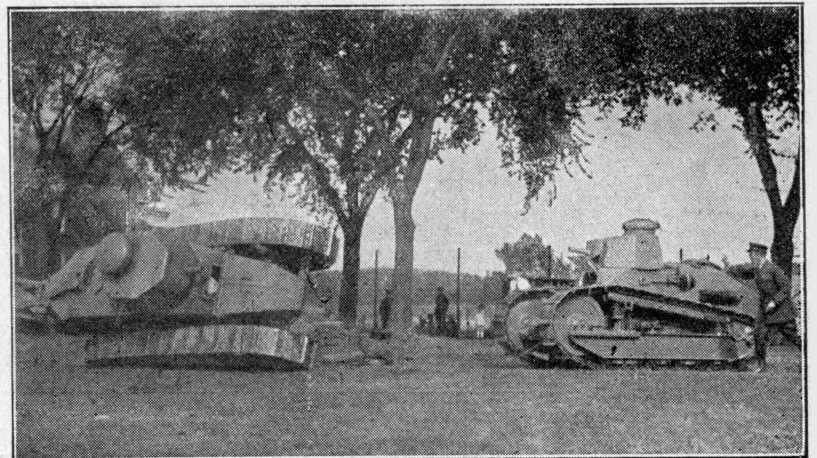
Posel rumuński p. K. Davila wraz z dyrektorem protokołu w otoczeniu domu cyw. i wojsk, p. Prezydenta i członków poselstwa po audencji na Zamku.

Pierwszy Międzynarodowy Zjazd Komunikacji Miejskiej pod protektoratem p. ministra komun. Romockiego. Wycieczka uczestników Zjazdu tramwajami.

Ekspedycja harcerzy polskich w Waszyngtonie. Na zdjęciu widzimy posła Rzeczypospolitej Polskiej p. Ciechanowskiego i prezenta skautów waszyngtońskich p. Zneada.

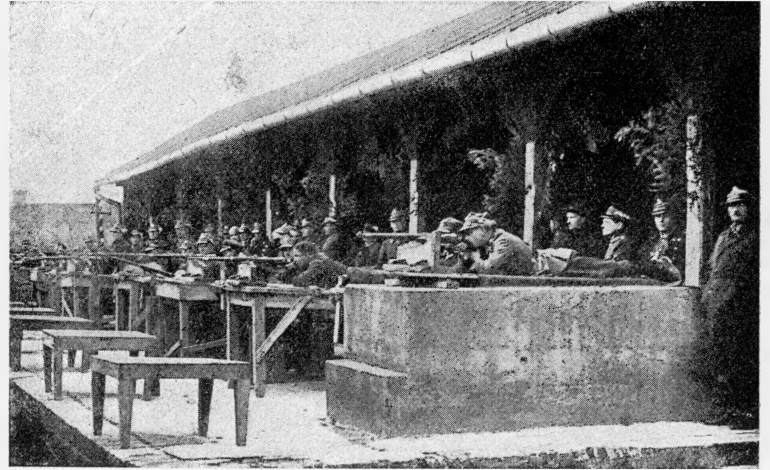

Popis nowych amerykańskich tanków pod Waszyngtonem.

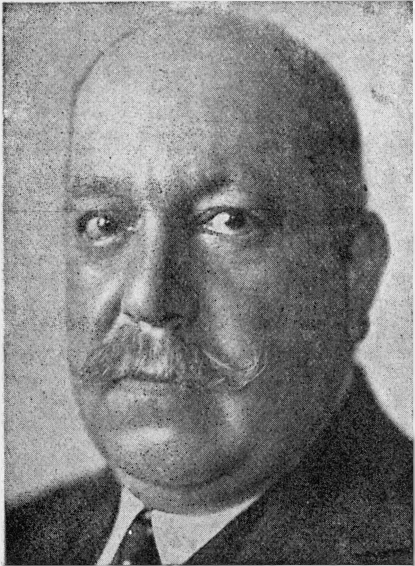

W Pivniczej otwarty został wielki tartak parowy posiadający nader doniosłe znaczenie gospodarcze ze względu na duże rewiry leśne tam się znajdujące. W uroczystym otwarciu wzięli udział przedstawiciele Władz i Urzędów, których właśnie zdjęcie przedstawia.

Nowa strzelnica w 1 p. strzelców podhalańskich. Nowym Sączu.

Z TEATRÓW WARSZAWSKICH

Profesor wyższej szkoły nauk politycznych w Paryżu p. J. Błociszewski wydał świeżo wielkie dzieło o Polsce „La Restauration de la Pologne et la Diplomatie europeenne”.

Teatr Praski „Lalka” Audrana

„Pan Damazy” w teatrze Narodowym.

„Lalka” w teatrze Praskim.

P. Stanisław Trybulec, adept szkoły filmowej „Espofilmu”, któremu powierzono jedną z głównych ról dramatu „Cień czarnej damy” nakręcanego przez „Espofilm” w Katowicach.

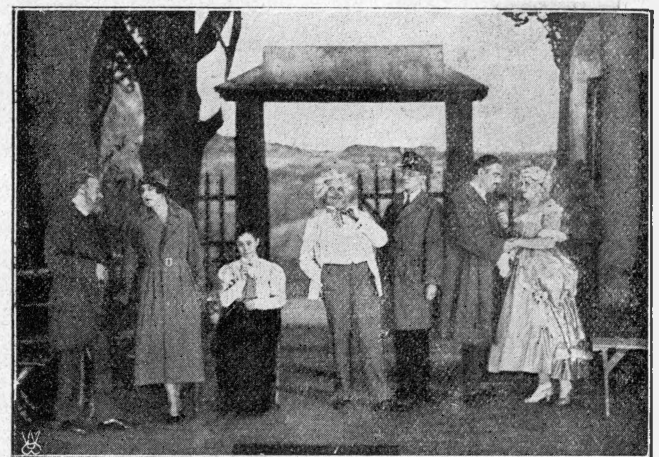
Teatr w Toruniu: „Głuszc” St. Krzywoszewskiego

Wykonawcy ról głównych: p. p. Brygiewicz, Szurszewska, Krel.

Finansista amerykański Charles Dewey, zaproszony na doradcę Banku Polskiego.

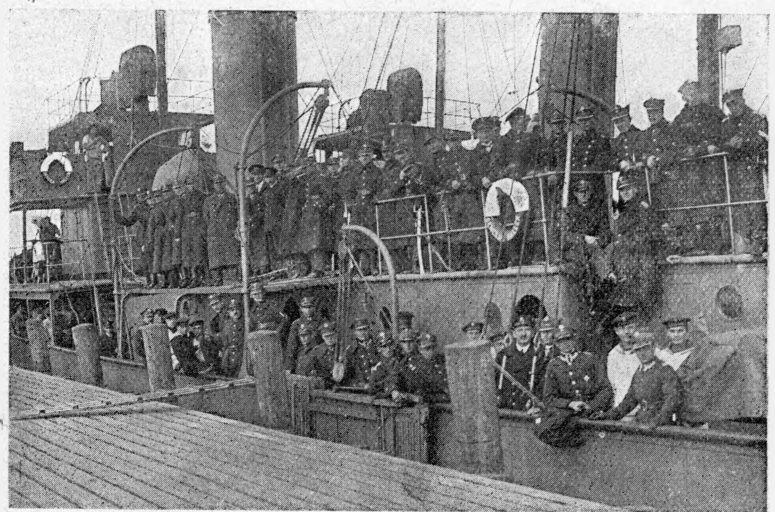
Pp. Chmurkowski (Doktor), Hermanowska, Zarębina, Leśniewski (Profesor Hilary), Rygier (Tadeusz), Fiszerówna (Stasia).

Z WYCIEZKI PODOFICERÓW ZAW. O. K. N. 1 DO WIELKOPOLSKI I NA POMORZE

Podoficerowie zawodowi O. K. N. 1 w Gnieźnie.

Odjazd na okręcie R. P. „gen Haller”.

John Barrymore w sensacyjnej scenie polowu wieloryba.

Sztuka ogrodnicza szczyli się coraz piękniejszymi i okazalszymi wytworami w dziale warzywniczym. Na zdjęciu widzimy dynie olbrzymy.

Suknia wieczorowa z białej georgette, wyszyta czarnymi pailletami.

Modny kapelusz jesienny.

P. Merceder Gleitze (angieltka) przepłynęła niedawno La Manche.

Plaszcz wieczorowy z czarnego velour-chiffon, rękawy z lamy złotej, ręcznie malowanej.

WIEDZA DLA WSZYSTKICH

Wszystkim czytelnikom „Naszego Dodatku Ilustrowanego” do każdej zamówionej książki dodajemy drugą, ciekawą i pożyteczną książkę darmo. Zamówienie jednej — dwie, dwóch — trzy i t. d.

SZYLLER-SZKOLNIK: „Hypnotyzm i Sugestia”. „Siła nasza wewnątrz nas”. Czy chcesz być silnym, energicznym? Chcesz aby inni ulegali twojej woli? Chcesz wiedzieć wielką tajemniczą siłę? Podręcznik słynnego hypnotyzera Szyllera-Szkolnika. Zawiera 98 rozdziałów: historia hypnotyzmu, Jakim powinien być hypnotyzor, Jakie winno być medium, Magnetyczny rozwój oszu, Autosugestia, Wpływ hypnotyzera na medium, Sugestia podczas snu, Sugestia na jawie, Obudzenie medium, Odgadywanie myśli, Powodzenie w miłości, Leczenie wszelkich schorzeń. Zł. 7. W pięknej, mocnej oprawie. Zł. 9.

ST. A. WOTOWSKI: Wielka księga cudów i tajemnic „Czarna i Biała Magia”. Cudotwórcy, mistrzowie i adepci wiedzy tajemnej wszystkich czasów i epok. Ich tajemne praktyki, zaklęcia i recepty. Oczarowanie miłośne. — Z portretem autora i z wieloma ilustracjami w tekście. Cena zł. 4, w ozdobnej oprawie zł. 5.50.

SZYLLER-SZKOLNIK: „Zwycięstwo w miłości”. Jak zdobyć miłość ukochanej osoby. Czary, amulety i talizmany starożytności i wieków średnich. Cenne wskazówki, rady i uwagi. Zł. 2.—

PR. SZMURŁO: „Świat nadzmysłowy i metody jego badania”. Treść: Zdolności nadnormalne, sjawiska nadprzyrodzone i nadwrażliwość. Omylność zmysłów. Mediumizm, jasnowidzenie, psychometria, spotęgowanie wrażliwości, fakiryzm i hypnotyzm. Metody badania pośrednie i bezpośrednie. Intuicja, i t. d. Drugie, poprawione i skorygowane wydanie. Zł. 1.—

SZYLLER-SZKOLNIK: „Mnemonika”. Mistrzostwo pamięci. Sztuka wyrobienia doskonałej pamięci. Usuwanie roztargnienia, spotęgowanie woli, przerywanie lenistwa, wzmacnianie zdolności umysłowych. Podręcznik praktyczny. Zł. 2.—

ST. WOTOWSKI: Tajemnice życia i śmierci. Praca naukowa obejmująca całokształt wiedzy okultystycznej i stanowiąca rękopis zagadnienia życia pozagrobowego. W składzie 10 rozdziałów. Zł. 1.50.

DR. S. BREYER: „Wielki lekarz domowy”. Nauka o zdrowiu. Przyczyny, objawy i leczenie wszelkich chorób zwykłymi domowymi środkami, ziołami i sposobami medycznymi. Mnóstwo ilustracji i rycin. — Cena wskazówek, jak zachować młodość, piękność i zdrowie. Wielka księga w bogatej, płóciennej oprawie. Zł. 10.—

DR. A. KORAB-KORABIEWICZ: „Choroby weneryczne”. Uleczalność syfilisu i innych chorób wenerycznych. Jak zapobiegać zarażeniu się. Podręcznik praktyczny dla mężczyzn i kobiet. Zł. 1.—

DR. CZ. PENDO: „Zwycięstwo nad młodością”. Treść: Małżeństwo, ciąża, płodność, poród, niepłodność. Sekretne sposoby małżeńskie. Polegowanie niemowląt i t. p. Zł. 2.—

DR. HROMUS: „Wielki ziołnik lekarski”. Opis 1000 leczniczych z podaniem ich uprawy i zastosowania. Z tablicami kolorowymi i drzeworytami. Zł. 10.—

PROF. WETERYNARIJ HENRYK SZMIDT: „Nauka weterynaryjna”. Wielki podręcznik dla wszystkich. W 4-ym rozdziale 106 rycinami. Uczy hodowli, rozpoznań, zapobiegania i leczenia wszelkich chorób: koni, bydła, owiec, świń, kóz, psów, kotów i wszelkiego rodzaju drobiu. Cena tylko Zł. 7.—

P. OWCZYŃSKA: „Zdrowa, higieniczna, oszczędna kuchnia”. Najlepszy prezent dla młodych gospodyń. Tytuł najnowszych sposobów gotowania smacznych, zdrowych, oszczędnych obiadów. Pieczenie ciast, napitki, bułek, tortów, smażenie konfitur, soków, marmelad, sporządzanie kompotów, lodów, wódek chłodzących, i t. d. — w dobrej oprawie Zł. 5.—

PROF. ST. A. WOTOWSKI: „Życie, przygody miłości i kochankowie cesarzowej Katarzyny II. Treść nieoceniona ciekawa. Tylko dla dorosłych. Zł. 1.50.

PAUL BOURGET: „Zazdrość w miłości”. Zazdrość, zmysłowa, zazdrość serca, zazdrość a miłość. Powód i istota zazdrości. Liczne przykłady. Z 26 wydania przełożył dr. Orski. Wydanie estetyczne — minimalistyczne. Zł. 1.

WEININGER: „Tajemnice kobiet i mężczyzn”. Myśli i spostrzeżenia tego geniusza co do wzajemnych stosunków płci obojga. Zł. 1.

PROF. ST. WOTOWSKI: „Miłość a Kłamstwo” i „Samobójstwo” w jednej książce. Treść: Kłamstwo mężczyzny i kobiety. Kiedy kłamstwo jest konieczne. Kobiety kłamnicze. Słynni uwodziciele. Miłość — to wielkie kłamstwo. — Czy samobójstwo jest bohaterstwem — czy jego następstwem. Kluby i ligi samobójców. Miłość a samobójstwo. Najslyniejsze przykłady. Obłęd i samobójstwo. Samobójstwo, a okultyzm. Co się dzieje z samobójcami po śmierci? Epidemia samobójstw. Zł. 2.—

Wydawnictwo i Redakcja „ŚWIT”
Warszawa, Nowowiejska 52, m. 6.
Konto P. K. O. 12454.

Ogłoszenie wyciąg i dołączyć do listu.

NAPISZ DO MNIE!

Jeżeli Ci brak energii, równowagi, jeżeli cierpisz moralnie i nie znasz wyjścia, napisz do mnie psychologa Szyllera-Szkolnika autora prac naukowych, redaktora pisma „Świt” Wiedza tajemna. Nadesłaj charakter pisma swój, lub zainteresowanej osoby, zamaż swój, rok i miesiąc urodzenia, otrzymasz odemnie szczegółową analizę charakteru, określenie talentów, wad, zdolności i przeznaczenia, jak również odpowiedzi na szersze zadane pytania. Los Twój zależy nie tylko od Twoich zdolności i czynów, lecz i od ludzi, z którymi się łączysz! Nie lęcz się z tym, co ludzie śli i głupie mówią i piszą o mnie, gdyż ludzie ci nigdy o sobie nie znali i nie korzystali z moich rad, lecz wsi pod uwagę posiadane przesądzone protokoly i odesły Towarzystwu Naukowym Warszawy, najwybitniejszego powag światła lekarskiego i poważnej prasy. Wszystkim Czytelnikom „Naszego Dodatku Ilustrowanego” analizę wyślę za darmo 5.—, tylko za 2 zł. Osobiście przyjadę od godz. 12—2 i 3—7 wiecz. Adresuj do mnie: Warszawa, Szyller-Szkolnik, Redakcja „Świt”, ul. Nowowiejska 52 miesz. 6.

Zeszyt pisma „Świt” Wiedza Tajemna, oraz katalog niezwykle ciekawej treści książek, wysyłam gratis, za przesyłką załączyc znaczek pocztowy.

Niniejsze ogłoszenie wyciąg i dołączyć do listu.

May Mac Avoy i Irena Riche, jako lady Windermere i p. Erlyne w znakomitym filmie Lubicza „Wachlarz lady Windermere” zrealizowanym według głośnej sztuki Oscara Wilde'a.

Nowy „drapacz” w Chicago.